

Kmečka trgovina

Trgovina s sadjem

Za mesec september je nemška vlada dovolila ponoven uvoz sadja. Zaradi velike ponudbe sadja od naših kmetovalcev in pa, ker je nastal prejšnji teden zastoj v sadni trgovini, je cena sadja nekoliko padla, in sicer od 3 din na 2.50—2.60 din. Sorte »zlata parmena« pa trgovci še vedno plačujejo po 3 din za 1 kg. Cene sadja na inozemskih trgih pa niso padle. Blago prihaja v splošnem zelo lepo sortirano na inozemski trg in drevesno zrelo. Splošno mnenje med sadnimi trgovci je, da bo za zimsko sadno trgovino premalo sadja na razpolago. Za sadje iz južnih predelov države, predvsem za jabolčne sorte »budinko« in »tetovko«, so se začeli zanimati Angleži in Čehi. Če bodo ti pokupili budinko in tetovko, ki sta letos zelo lepo obrodili in bosta dali približno 1500 do 2000 vagonov, potem naša država ne bo mogla izkoristiti vsega uvoznega dovoljenja, katerega nam je dala Nemčija za naše sadje, ki znaša 3200 vagonov. V teh 3200 vagonih so vračunana naša štajerska jabolka in pa bosanske slive. Izvoz svežih sliv pa ne bo tako velik, ker se slive porabijo večinoma le za gospodinjstvo doma kakor tudi v drugih državah. Tako smemo upati, da bo preostalo zelo veliko izvoznih dovoljenj samo za naša jabolka.

Izvoz lesa v Nemčijo

Na konferenci jugoslovansko-nemškega odbora za les v Crikvenici je bil dosežen sporazum na izvoz lesa v Nemčijo, kar se tiče cen. Glede dviga našega kontingenta pa se bodo vršila še posebna pogajanja v Kölnu.

Lista cen je razdeljena v tri skupine: 1. rezan les poljubnega jugoslovanskega izvora, 2. rezan les bosanskega izvora in 3. rezan les slovenskega in hrvaškega izvora.

Cene so v glavnem naslednje:

A. Za rezan les poljubnega jugoslovanskega izvora: smreka-jelka: deske in plohi 50—62 RM, kratice 36—41 RM, remeljni, trami, les, rezan na posebne mere, les za gradnjo vagonov 32—40 RM, pribitek za gradbeni les po seznamu znaša 2 RM za kub. meter, late 26—34 RM, tesani trami 19—21 RM, franko meja; 20—22 RM jugoslovanska jadranska luka.

B. Rezan les slovenskega in hrvaškega izvora: smreka-jelka, kakor pada od žage: 1. deske in plohi 3—6 metrov od 10 cm navzor 32—34 RM franko jugoslovansko-nemška meja, prosto za izvoz, 33—35 RM franko jugoslovanska severno-jadranska luka, vkrcano prosto za izvoz. — 2. Deske in plohi samo 4.50 m dolgi, 29 cm široki, franko meja ali severno-jadranska luka 37—39 RM. — 3. Hoberlji z najmanj 7% smreke 3 m navzor, dolgi 10, 12, 14 in 16 cm ali 11, 13 in 15 cm široki, franko suha meja ali severno-jadranska luka 35—38 RM. — 4. 9—23 angleških čevljev daljše, 4—7 angleških col široke ali po izbi kupca širše od 7—8 angleških col navzor, močno, franko suha meja, 34—36 RM, franko jugoslovanska severno-jadranska luka 35—37 RM.

Za blago bosanskega izvora znaša cena 34 do 49 RM franko jugoslovanska jadranska luka šibenik ali južnejša jugoslovanska luka, vkrcano prosto za izvoz.

Ta sporazum velja do konca januarja, ko bosta obe pogodbeni stranki sporočili pristojnim vladnim mestom svoje predloge glede nadaljnje obstoja.

Hmelj

Hmeljarska zadruga poroča, da se pri mirnem, vendar čvrstem razpoloženju nadaljuje z nakupovanjem letošnjega pridelka po nespremenjenih cenah in plačuje za najboljšo blago 24 do 25 din, za prvovrstno 23—24 din, za dobro srednje 22—23 din in za srednje 20—22 din za 1 kg; le v barvi slabše blago se trži tudi izpod navedene cene. Več povpraševanja je zlasti za boljše ter najboljše in predvsem v barvi brezhibno gladkozeleno blago. Računa se, da je prodano doslej iz prve roke že kakih 3500 stotov letošnjega pridelka.

Konji

Povpraševanje po konjih je zelo živahno. Zlasti na Hrvaškem in Slavoniji raste cena konjem. V naši državi se mudi več inozemskih vojaških delegacij, ki nakupujejo konje v vojaške namene. Samo Turčija bo kupila pri nas 1500 konj. Povprečno se pri nas trgujejo konji po 1100 do 5000 din za glavo.

Sejem na Planini

Sejmi na Planini so znani po zelo lepi živini pomurske pasme ali — kakor tudi pravimo — sivopšenične pasme. Dogon živine je bil precejšen, manjkalo je pa predvsem kupcev, kar je krivda tudi v tem, da je bil sejem v začetku prepovedan zaradi slinavke in se je le komaj par dni pred sejmom razvedelo, da se bo sejem vršil. Kmetje so nejevoljni obrazov gonili neprodano živino domov, nekateri so glasno zabavljali, drugi pa nemo korakali zraven utrujenega živinčeta. Na njih ni bilo opaziti prav nič sejmškega razpoloženja. Prodanih je bilo samo par komadov, in sicer krave med 2.50 in 3.50 din za 1 kg, voli pa po 5 do 6 din. Največ se je pa prodajalo na čez, pri čemer so brihtnejši živino prej stekali in si napravili proračun, da ni šlo nič v izgubo.

Goveja živina

Naši živinski in svinjski sejmi ter trgovina z živino vobče je še vedno slaba. Zavira jo živinška kuga slinavka in parkljevka, ki se sicer polagoma, pa trdovratno širi kljub vsem strogim obrambnim meram. Živinski sejmi so le redki, cene pa so precej slabe. Dobili smo poročilo le z dveh sejmov. — V Novem mestu je bil na živinskem sejmu položaj sledeč: dobro rejni voli so se plačevali po 5.50 din, krave po 2.60 do 3 din, telice in junci 4—5 din. — V Gabru pri Litiji so bile na sejmu živinske cene: voli 4.50 do 5.50 din, krave za meso 2—3 din, telice za meso 3.50—4 din, bilci za meso 3.50—4 din za 1 kg žive teže; krave za pleme po 1500 din, telice za pleme po 1200 din komad.

Svinje

Tudi trgovina s svinjami je pri nas slaba. Kupčuje se v krajih, kjer se je pojavila slinavka, samo v sosesčino, dočim je prepovedano go-

nit svinje v druge kraje. Pršutarji se prodajajo sedaj pri nas po 6.50 do 7.50 din, mladi prašiči po 100 do 150 din. Na Hrvaškem se je cena svinj zelo popravila ter je sedaj prav čvrsta. Tovarne plačujejo pršutarje za industrijsko predelavo po 7.50 do 8.25 din, debele svinje po 8.50 din, mladi prašiči so po 40 do 160 din glava. Najdražje pa so mlade piemenske svinje, ki se prodajajo po 10 do 11.50 din za 1 kg.

Mariborski trg

Na trg v soboto, 10. septembra, so kmetje pripeljali 13 voz in 114 vreč krompirja, ki se je prodajal od 0.75 do 1.50 din za 1 kg, en voz in 44 vreč čebule 2—3 din, česen 5—7 din, osem voz zelja glava 0.50—4 din, kislo zelje 1 kg 4 din, repa komad 0.25—0.50 din, kumarce komad 0.25 do 1 din, zelena paprika 6—10 komadov 1 din, karfiola komad 1—8 din, ohrovt 0.50—2 din, hren 1 kg 8—9 din, zelena komad 0.50—3 din, buče 0.50—2.50 din, paradižniki 1 kg 2—4 din, peteršilj šopek 0.50—1 din, endivija komad 0.25 do 1 din, radič kupček 1 din, špinača 1 din, vrtno korenje 0.50—1 din, koleraba 2—4 din, fižol v stroju kupček 1 din, grah v stroju 1 din, luščen grah liter 10 din, majaron šopek 0.50—1 din. — Sadje je na trgu imelo sledečo ceno: jabolka 1 kg 1.50—5 din, hruške 5—8 din, slive 6—10 din, črnice (borovnice) liter 2.50—3 din, breskve 1 kg 4—14 din, maline liter 4 din, grozdje 1 kg 5—10 din, brusnice liter 6—7 din, luščeni orehi 1 kg 38 din. — Na trgu je bilo osem vreč pšenice 1.75 do 2 din, devet vreč rži 1.50—1.75 din, osem vreč ječmena 1.25—1.50 din, 12 vreč koruze 1.50 do 1.75 din, osem vreč ovsa 1 din, devet vreč pšasa 1.25 din, osem vreč ajde 1.50, 16 vreč fižola 1.50—2.50 din. Mleko je bilo po 1.50—2, smetana 10 din, surovo maslo 24 din, čajno maslo 28—32 din, domači sir 10 din, jajca komad 0.50 do 1 din. Prinesli so 263 kokoši 18—25 din, 868 parov piščancev po 18—50 din par, 4 gosli 30—35, 10 rac 12—18 din, 24 domačih zajcev 5—35 din. Špeharjev in krme na trgu ni bilo.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Davkarija terja rentni davek od brezobrestnega posojila. S. A. v V. Sestri ste posodili večji znesek brezobrestno; vzhic temu Vas terja davčna uprava na plačilo rentnega davka. — Predpis rentnega davka je protizakonit, ako nimate od posojenega denarja nikakega dohodka. Treba je, da se zoper plačilni nalog, odnosno odmerilni sklep pritožite v 30 dneh po njega prejemu na finančno ravnateljstvo v Ljubljani, vložiti pa je pritožbo pri davčni upravi, ki je izdala nalog.

Plača za 25 letno slušbovanje. Naročnik. Terjatev na plačilo mezde poslov zastara sicer v treh letih, a v Vašem primeru, ko gospodar ni 25 let svojih uslužbenki izplačal nikake plače v gotovini, marveč ji dajal le oskrbo in za silo obloke, je verjetno vsaj obljubil plačilo. S tako obljubo pa se zastaranje prekine in začne znova teči v triletni zastaralni rok. — Ako višina plače v gotovini ni bila določena, sme uslužbenka zahtevati toliko, kolikor druge enakovrstne uslužbenke povprečno dobivajo v tistem okolišu. — Ako je gospodar obljubil uslužbenki namesto plačila mezde prevzitek na stara leta, odnosno po svoji smrti, ga ji bo treba dati v taki izmeri, da bo primerno oskrbljena.

Koča prodana na dražbi — pritožba kočarja, ker mu gre zaščita. S. Milarič. Pravite, da Vam pritiče zaščita glede Vašega dolga, ki ste ga napravili leta 1930, da ima le žena neko malo obrt, a so Vama vzhic temu letos prodali posestvo. — Pritožba zoper prisilno dražbo Vam ne bi več pomagala, ko se je že aprila izvršila in je domik gotovo že pravomočen. Morali bi pred dražbo ugovarjati, da Vam pritiče zaščita. — Dotični, ki je kupil Vaše posestvo na dražbi in je kmet, ne bo mogel doseči zaščite, ko je po dražbenih pogojih prevzel Vaš dolg, kakor je bil vknjižen, odnosno naveden v izvršilnem dovolilu in se Vi sami niste pravočasno pobrigali za dosego znižanja glavnice in obresti ter dobrote obročnega odplačevanja. — Pravne nasvete dajemo našim naročnikom brezplačno.

Preostanek živil užitarja. S. A. S. 3. Imeli ste na svojem posestvu prevžitkarico, ki je vsako leto zahtevala vse dajatve, dasiravno ni vsega porabila; dejala je, da ako preje umrje, preostanek ostane Vam. Faktično je ob njeni smrti ostalo 6—7 marnikov žita, katere ste Vi porabili v dobri veri zanašajoč se na njeno izjavo. Sorodniki pa so pri zapuščinski razpravi zahtevali, da jim izročite gornji preostanek ali pa plačate odškodnino.

Izjava pokojnice je žal neveljavna, ker ni dana v predpisani obliki. Kot volilo bi trebalo izjave v navzočnosti treh prič ali v poslednjevoljni pismeni odredbi, kot daritev za primer smrti pa notarskega zapisa. Spodobilo bi se sicer, da bi sorodniki upoštevali to pokojnično izjavo, a ako je nočejo, se boste morali vdati. — Ako niste bili dolžni pokojnici v boleznih streči in jo oskrbovati, smete od zapuščine zahtevati primerno plačilo.

Izdelovanje in prodaja jastice iz mavca. A. K. V. Ste brezposeln, znate izdelovati jastice iz mavca ter bi jih radi prodajali po sejmihi in hišah. — Trgovina z blagom po ulicah in s hojo od kraja do kraja in od hiše do hiše se sme izvrševati samo na osnovi posebne dovolitve občega upravnega oblastva prve stopnje, na čigar področju prosilec stalno prebiva. Sme se dajati le našim državljanom, ki so vredni zaupanja in zanesljivi. Kakaga uka se ne zahteva, pač pa starost najmanj 25 let, da ne bolujete za nalezljivo boleznijo, da niste pod zaščitnim nadzorom, da niste bili obsodeni zaradi zločinov ali prestopka iz koristoljubja ali zoper javno moralno ali po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi ali v povratku zaradi zločinov ali prestopka zoper življenje in telo, dokler v vseh teh primerih niste dosegli povračila pravic ali rehabilitacije; da niste vdani potepanju, beračenju, vlačuganju ali plačevanju ter niste v pianosti nagnjeni k izgredu. — Dovolitve za izvrševanje navedenega trgovanja se izdajajo za čas enega leta; po preteku tega roka se smejo podaljševati od leta do leta po ponovni oceni vseh zakonskih pogojev. — Na sejmihi bi smeli prodajati le brez stojnice; za postavitev stojnice bi potrebovali še posebno dovoljenje. — Prošnjo za trgovanje od hiše do hiše naslovite na okrajno načelstvo, kolikujto jo z 10 din ter priložite 20 din za rešitev ter hkratu svojo sliko.

Policijsko-detektivska šola v Zemunu. M. I. Želite podatke o tej šoli ter pogoje za sprejem v njo. — Taka šola prav za prav ne obstoji. Tudi naziv detektiv ni točen. Mišljeni so s tem očitno policijski agenti. To so državni uslužbenci in veljajo za njih sprejem kakor tudi za sprejem policijskih stražnikov tle pogoji: naše državljanstvo; starost najmanj 21 in ne nad 30 let; telesno in duševno zdravje; neomadeževano vedenje v preteklosti; znanje čitanja, pisanja in računanja; pismena zaveza, ostati v policijski izvršilni službi najmanj tri leta in v primeru samovoljne oddaljitve iz službe plačati državni blagajni po-